

Sisejulgeolekufondi ning Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi rakenduskavade keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 48 lõike 1 kohaselt on Siseministerium Sisejulgeolekufondi (edaspidi *ISF*) ning Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (edaspidi *AMIF*) korraldusasutus ning vastutab rakenduskavade elluviimise eest. ISFi ja AMIFI rakenduskavad moodustavad strateegilise raamistiku, mis on aluseks ISFi ja AMIFI tegevuste planeerimisele ja elluviimisele Eestis ning on strateegilised planeerimisdokumendid keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 31 punkti 3 mõistes.

ISFi eesmärk on kõrgel tasemel turvalisuse tagamine Euroopa Liidus, eelkõige terrorismi ja radikaliseerumise tõkestamine, võitlus raske ja organiseeritud kuritegevuse ja küberkuritegevusega ning kuriteo ohvrite abi ja kaitse. ISFi rakenduskava kohaselt plaanitakse ellu viia mh järgmisi tegevusi:

- IT-süsteemide arendamine, mis aitavad kaasa ISF eesmärkide saavutamisele, süsteemide kasutamise koolitused, testimine, süsteemide koostalitlusvõime ja andmekvaliteedi parandamine;
- kriisidele reageerimine, ekspertkeskuste arendamine;
- võrgustike toetamine, et parandada vastastikust oskusteabe, teabe, kogemuste ja parimate praktikate vahetamist ja levitamist;
- asjaomaste õiguskaitse- ja õigusasutuste töötajate ja ekspertide koolitamine;
- teadlikkuse tõstmine ja teabevahetus;
- seadmete soetamine;
- fondi toetatavates meetmetes või fondi elluviimist toetavate töötajate kulud.

Vt täpsemalt tabelit käesoleva dokumendi lisa 1.

AMIFI eesmärk on aidata kaasa Euroopa Liidu rändevoogude tõhusale haldamisele ning ühise varjupaigapoliitika ja ühise rändepoliitika rakendamisele, tugevdamisele ja arendamisele vastavalt asjaomasele liidu *acquis*'le ning järgides täielikult liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi. AMIFI rakenduskava kohaselt plaanitakse ellu viia mh järgmisi tegevusi:

- rahvusvahelise kaitse valdkonna menetlusvõimekuse tõstmine;
- IT-süsteemide arendamine, mis aitavad kaasa AMIFI eesmärkide saavutamisele, sh nende ülalpidamiskulud;
- varjupaigavaldkonna koolitusprogrammide väljatöötamine ja pakkumine, uuringud ja analüüsid;
- varjupaigataotlejate vastuvõtu- ja majutussuutlikkuse parandamine;
- rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele tugiteenuste osutamine;
- teadlikkuse suurendamine ja teabe jagamine kolmandate riikide kodanikele ja Eesti ühiskonnale laiemalt;
- Eesti ühiskonna ja kolmandate riikide kodanike kontaktide tõhustamine, kodanikuõppe ja kohanemiskoolituste korraldamine;
- keelekoolitused;
- ametnike, ekspertide jt suutlikkuse suurendamine ja koolitused;
- sunniviisiline tagasisaatmine, selle vaatlemise süsteemi rakendamine;
- toetatud vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimise programmi rakendamine;
- fondi toetatavates meetmetes või fondi elluviimist toetavate töötajate kulud.

Vt täpsemalt tabelit käesoleva dokumendi lisa 2.

Ettepanek keskkonnamõju eelhindamise algatamise/algatamata jätmise kohta

Vastavalt Euroopa Komisjoni selgitustele 14. maist 2020 nr AMIF-ISF/2020/08 ei ole vaja keskkonnamõjude hindamist läbi viia, sest üldjuhul rakendavad liikmesriigid rakenduskavasid sektoris, mis asub väljaspool direktiivi 2001/42/EÜ kohaldamisala. Samuti ei ole ISFi ja AMIFI rakenduskavad aluseks tegevustele, millel on oluline keskkonnamõju ning ei määra väikese piirkonna kasutamist kohalikul tasandil ega kohaliku maakasutust. ISFi ja AMIFI rakenduskavad ei sisalda infrastruktuuri ehitamist.

KeHJS § 33 lõike 1 punkti 4 järgi ei ole ISFi ja AMIFI rakenduskavade keskkonnamõju strateegiline hindamine kohustuslik, sest need ei sisalda tegevusi, millega võib kaasnedagi eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik.

Vastavalt lisades 1 ja 2 toodud infole ei kaasne rakenduskavade elluviimisega olulisi ebasoodsaid keskkonnamõjusid. Planeeritavate rakenduskavade eluviimisega ei kaasne eeldatavalt olulisi kahjulikke tagajärgi nagu vee-, pinnase- või õhusaastatus, jäätmete, müra, vibratsioon või valgus-, soojus-, kiirgus- ja lõhnareostus. Kavandatud rakenduskavad ei avalda olulist mõju ja ei sea ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit ega vara ning nendega ei kaasne ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele.

Seega ei ole kohustuslik ega vajalik keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine.

Lisa 1 ISFi rakenduskavaga plaanitavate tegevuste mõju hinnang

Poliitikaeesmärk	Erieesmärk	Rahastamiskavas nimetatud projektid	Mõjuhinnang
<p>Aidata tagada kõrget julgeolekutaset liidus, eelkõige ennetada terrorismi ja radikaliseerumist, rasket ja organiseeritud kuritegevust ja küberkuritegevust ja võideldes nende vastu, abistades ja kaitstes kuritegevuse ohvreid ja valmistudes ette julgeolekuintsidentideks</p>	<p>SO 1: Tõhustada ja hõlbustada teabevahetust pädevates asutustes ja asjaomastes liidu organites, ametites ja asutustes ning nende vahel ning asjakohasel juhul kolmandate riikide rahvusvaheliste organisatsioonidega</p>	MIS X jätkusuutlikkus ja arendused: SEIRE rakendus	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate jätkuarenduste tegemisel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Digikriminalistika võimekuse suurendamine	Projekti vahendite kasutamisel koolituskulude katmiseks ja seadmete soetamiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		PNR andmekogu jätkusuutlikkuse tagamine, infovahetamise võimekuse parandamine ja jätkuarenduste teostamine	Projekti vahendite kasutamisel ametnike töötasude ja lähetuskulude katmiseks ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate jätkuarenduste tegemiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Infosüsteemi POLIS arendused	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate jätkuarenduste tegemisel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Kriminaalpolitsei OSINT ja analüüsivõimekuse suurendamine	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate jätkuarenduste tegemisel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Päringute infosüsteem kriminaalmenetluses	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate jätkuarenduste tegemisel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Portaal RAB järelevalvesektorisse kuuluvatele suuremate riskidega asutustele aruandekohustuse täitmiseks.	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate arendamisel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Terrorismivastane võitlus	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate arendamisel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Küberkuritegevusega võitlemine (2022-2029)	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate jätkuarenduste tegemisel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Tegevustoetus - Digikriminalistika riist- ja tarkvara ülalpidamine, uuendused, litsentsid (2022-2029)	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.

	Tegevustoetus - PNR PIU üksuse ametnike (5) personalikulud (2022-2029)	Projekti vahendite kasutamisel töjõukulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Tegevustoetus - PNR süsteemi ülalpidamiskulud	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Tegevustoetus - OSINT püsikulud	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
SO 2: Parandada ja tõhustada piiriülest koostööd, sh ühisoperatsioone pädevate asutuste vahel	MTA uurimisjuhtide rahvusvahelise kriminaalkoostööoskuse parendamine; MTA/PPA ametnike praktika Europoli sidebüroos	Projekti vahendite kasutamisel lähetuskulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Koostöö tõhustamine kolmandate riikidega inimkaubandusega seotud kuritegude lahendamise võimekuse tõstmiseks	Projekti vahendite kasutamisel lähetuskulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Rahvusvahelise politseikoostöö (sh SIS/Sirene) alaste teadmiste parendamist toetava e-kursuse loomine	Projekti vahendite kasutamisel e-kursuse loomiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Ühisharjutused ja õppused (terrorismiga seotud hädaolukorrad – CBRN)	Projekti vahendite kasutamisel lähetuskulude katmiseks ja ühisharjutustel osalemiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Päästemeeskondade väljaõpe kuritahtlikele ja terroristlikele sündmustele reageerimiseks	Projekti vahendite kasutamisel koolituskulude katmiseks ja seadmete soetamiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
SO 3: Toetada liikmesriikide suutlikkuse suurendamist kuritegevuse, terrorismi, radikaliseerumise ennetamisel ja nende vastu võitlemisel ning julgeolekuintsidentide, riskide ja kriiside juhtimisel, mh eri liikmesriikide avaliku	Küberkuritegevuse vastu võitlemise võimekuse suurendamine	Projekti vahendite kasutamisel koolituskulude katmiseks ja seadmete soetamiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Pommiülikondade hankimine	Projekti vahendite kasutamisel pommiülikondade hankimiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	CBRN seadmed/varustus	Projekti vahendite kasutamisel seadmete ja varustuse soetamiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Kiirgusohust varajase hoiatamise süsteemi ajakohastamine	Projekti vahendite kasutamisel kiirgusohust varajase hoiatamise seadmete soetamiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.

sektori asutuste, asjaomaste liidu organite, ametite või asutuste, kodanikuühiskonna ja erasektori partnerite tihedama koostöö kaudu.	Inimkaubanduse teemalised koolitused õiguskaitseasutustele ja noortele; kolmandate riikide kodanike teadlikkuse tõstmine	Projekti vahendite kasutamisel koolitus- ja lähetuskulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Kohtuekspertiisi laboriseadmete soetamine	Projekti vahendite kasutamisel laboriseadmete soetamiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Korruptsiooni ennetuse projekt	Projekti vahendite kasutamisel lähetuskulude katmiseks ning teadlikkuse tõstmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Laste seksuaalse väärkohtlemise ohvriks langemise ennetamine veebis	Projekti vahendite kasutamisel teavituskampaania läbiviimiseks, koolitusmaterjalide koostamiseks ja koolituste korraldamiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Kohtuteenistujate ja prokuröride koolitused (küberkuritegevus, digitoendid jms)	Projekti vahendite kasutamisel koolitus- ja lähetuskulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Sisekaitseakadeemia kompetentsikeskus (teadurid)	Projekti vahendite kasutamisel koolitus- ja lähetuskulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Professionaalse kaug- ja lähiseire võimekuse loomine	Projekti vahendite kasutamisel seireseadmete soetamiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Võrguskänneri uuendamine	Projekti vahendite kasutamisel võrguskänneri soetamiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Pommirobotite hankimine	Projekti vahendite kasutamisel pommirobotite hankimiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
	Demineerimisalased koolitused	Projekti vahendite kasutamisel koolituskulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
Tegevustoetus – küberkuritegevuse vastu võitlemine (2022-2029)	Projekti vahendite kasutamisel tööjõukulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.	

Lisa 2. AMIFI rakenduskavaga plaanitavate tegevuste mõju hinnang

Poliitikaeesmärk	Erieesmärk	Rahastamiskavas nimetatud projektid	Mõjuhinnang
<p>Aidata kaasa rändevoogude tõhusale haldamisele ning ühise varjupaigapoliitika ja ühise rändepoliitika rakendamisele, tugevdamisele ja arendamisele vastavalt asjaomasele liidu <i>acquis</i>'le ning järgides täielikult liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest, mille osalised nad on.</p>	<p>SO1 Euroopa ühise varjupaigasüsteemi (CEAS) tugevdamine ja arendamine, sh välismõõde</p>	<p>PPA tõlketeenus rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele</p>	<p>Projekti vahendite kasutamisel tõlkekulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.</p>
		<p>PPA rahvusvahelise kaitse menetlusvõimekuse tagamine</p>	<p>Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.</p>
		<p>Varjupaiga valdkonna IT-süsteemide arendused, sh kasutajatoe koolitused</p>	<p>Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arenduste kuludel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.</p>
		<p>IT süsteemide ülalpidamiskulu</p>	<p>Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arenduste kuludel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.</p>
		<p>PPA tugiteenused rahvusvahelise kaitse taotlejatele</p>	<p>Projekti vahendite kasutamisel teenuste pakkumiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.</p>
		<p>Rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate majutuskeskuse tugiteenused ja tegevused</p>	<p>Projekti vahendite kasutamisel teenuste pakkumiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.</p>
		<p>Sotsiaalvaldkonna teenuste suutlikkuse tõstmine</p>	<p>Projekti vahendite kasutamisel teenuste pakkumiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.</p>
		<p>Sotsiaalvaldkonna tõlketeenuste arendamine ja pakkumine</p>	<p>Projekti vahendite kasutamisel tõlketeenuse arendamiseks ja pakkumiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.</p>
		<p>Rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtuks vajaliku infrastruktuuri parendamine ja täiendavate majutuskohtade valmiduse loomine</p>	<p>Projekti vahendite kasutamisel infrastruktuuri parendamiseks ja täiendavate majutuskohtade loomiseks ei ole olulist otsest mõju keskkonnale.</p>
		<p>Sotsiaalvaldkonna valmisoleku tagamine massilise sisserändega toimetulekuks</p>	<p>Projekti vahendite kasutamisel massilise sisserändega toimetuleku tagamisega seotud kulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.</p>

		Tehnilise ja praktilise abi andmine ühele või mitmele teisele LR-ile, sh koostöös EASOga	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
SO2 Seadusliku rände toetamine, kolmandate riikide kodanike lõimimine		Nõustamisteenuste arendamine ja osutamine kolmandate riikide kodanikele	Projekti vahendite kasutamisel teenuste arendamiseks ja pakkumiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Infoplatvormide arendamine, sh digitaalse <i>one-stop shopi</i> arendamine, rahvusvaheliste majade arendamine	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Kohanemisprogramm rahvusvahelise kaitse saajatele	Projekti vahendite kasutamisel koolituskulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Teadlikkuse tõstmine kohanemisest ja lõimimisest, sh piirkondliku ja kohaliku meedia kaasamine ja võimestamine	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Eesti keele kursused kolmandate riikide kodanikele, sh rahvusvahelise kaitse saajatele	Projekti vahendite kasutamisel koolituskulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		KOV-de võimekuse suurendamine KRK-de (sh rahvusvahelise kaitse saajate) ja sisserände väljakutsete lahendamiseks (teabe vahendamine ja avalike teenuste pakkumise toetamine)	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Koostöötegevused kolmandate riikide kodanike ühiskondliku aktiivsuse tõstmiseks	Projekti vahendite kasutamisel tegevuste elluviimiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Tugiisikuteenus rahvusvahelise kaitse saajatele	Projekti vahendite kasutamisel teenuste pakkumiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Kultuuri- ja spordiprogramm kolmandate riikide kodanikele, sh rahvusvahelise kaitse saajatele (aktiivne osalemine kultuurielus, praktika ja mentorlus, töökultuuri kümblus)	Projekti vahendite kasutamisel kultuuri- ja spordiprogrammi kulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
SO3 Ebaseadusliku rände vastu võitlemine, tõhus tagasisaatmine		PPA tugiteenused tagasipöördujatele, sh koolitused	Projekti vahendite kasutamisel koolituskulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		PPA tugiteenused tagasipöördujatele	Projekti vahendite kasutamisel teenuste pakkumiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.

		Tõlketeenus tagasipöördujatele	Projekti vahendite kasutamisel tõlkekulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Väljasaatmiseks vajalikud tehnilised vahendid või seadmed	Seadmete soetamisel puudub seos looduskeskkonnaga, tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Massilise sisserändega toimetulekuga seotud tegevused, sh õppus	Projekti vahendite kasutamisel õppustega seotud kulude katmiseks ei ole seost looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Tagasisaatmisvaldkonna IT-süsteemide arendamine	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arenduste kuludel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Tagasisaatmisvaldkonna IT-süsteemide ülalpidamiskulud	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arenduste kuludel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Sunniviisiliste väljasaatmiste sõltumatu vaatlemine	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Lahkumiskohustuse täitmise ja majutusteenuse pakkumise võimekuse tagamine	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Vabatahtliku tagasipöördumise teenus, sh ametnike koolitamine	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Vabatahtliku tagasipöördumise teenus - reintegratsiooni toetus	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.
		Koostöö parendamine ja arendamine kolmandate riikidega isikute tagasipöördumise valdkonnas	Tegevusel puudub seos looduskeskkonnaga. Tegevus ei avalda olulist otsest mõju keskkonnale.